

**MUZEJ TRILJSKOG KRAJA**  
**Don Ante Bućana 3 21240 Trilj**  
**021 831 905**  
**[www.muzejtriljskogkraja.hr](http://www.muzejtriljskogkraja.hr)**  
**[muzej.triljskog.kraja@st.t-com.hr](mailto:muzej.triljskog.kraja@st.t-com.hr)**

## **IZVJEŠĆE O RADU ZA 2022. GODINU**

### **1. SKUPLJANJE GRAĐE**

(Odnosi se samo na muzejske predmete. Navodi se broj skupljenih predmeta po zbirkama prema navedenim načinima skupljanja građe).

#### **1.1. Kupnja**

- Arheološka prapovijesna zbirka - 12

#### **1.2. Terensko istraživanje**

- Arheološka srednjovjekovna zbirka - 2

#### **1.3. Darovanje**

- Prirodoslovna zbirka – 13
- Etnografska zbirka – 21
- Kulturno-povijesna zbirka – 1
- Numizmatička zbirka – 7
- Arheološka zbirka - 14

#### **1.4. Nasljedivanje**

#### **1.5. Zamjena**

#### **1.6. Ustupanje**

#### **1.7. Ostalo**

### **2. ZAŠTITA**

#### **2.1. Preventivna zaštita**

- Preventivna zaštita podrazumijeva praćenje i održavanje mikroklimatskih uvjeta (relativna vlažnost, količina svjetlosti, količina UV zračenja, prisutnost nametnika i slično) u prostorima muzeja te praćenje djelovanja atmosferilija (kiše, vjetra, sunca) i vanjskih zagadivača na kamene spomenike u muzejskom lapidariju.

#### **2.2. Konzervacija**

- Konzerviran je željeznodobni brončani srp.

#### **2.3. Restauracija (*izvođači radova: vlastita radionica/ vanjski suradnici*)**

#### **2.4. Ostalo**

### **3. DOKUMENTACIJA**

(Uz svaku rubriku navesti broj jedinica, način obrade (klasično, računalno) i naziv programske podrške)

#### **3.1. Inventarna knjiga – 2 jedinice, računalna obrada, M++**

#### **3.2. Katalog muzejskih predmeta**

#### **3.3. Fototeka**

- 3.4. Dijateka
- 3.5. Videoteka
- 3.6. Hemeroteka - 3 jedinice, računalna obrada S++
- 3.7. Planoteka i fond dokumentacijskih crteža
- 3.8. Stručni arhiv
- 3.9. **Ostalo:**
  - Izložbe: 6 jedinica, računalna obrada S++
  - Posebna događanja: 4 jedinice, računalna obrada S++
  - Pedagoška djelatnost: 4 jedinice, računalna obrada S++
  - Izdavačka djelatnost: 2 jedinice, računalna obrada S++
  - Evidencija terenskih izvještaja: 2 jedinica, računalna obrada S++

## 4. KNJIŽNICA

- 4.1. **Nabava** (*razmjena, dar, kupnja, muzejska izdanja*)
  - kupnja i pretplata – 2
  - razmjena i darovanje – 43
  - vlastita izdanja - 1
- 4.2. **Stručna obrada knjižničnog fonda**
  - Knjižnični fond je inventiran i popisan u programu MS Excel.
- 4.3. Zaštita knjižnične građe
- 4.4. **Služba i usluge za korisnike**
  - Muzejska knjižnica je dostupna javnosti te je knjižnu građu moguće posuditi ili koristiti u prostorima muzeja.
- 4.5. Ostalo (*izrada bibliografija, izdavačka djelatnost knjižnice i slično*)

## 5. STALNI POSTAV

- 5.1. Novi stalni postav
- 5.2. Izmjene stalnog postava
- Obvezni podaci:

- Naziv: *Tilurium – rimske vojne logore*
- Autor(i) stručne koncepcije: Angela Tabak i Domagoj Tončinić
- Autor(i) likovnog postava: Marko Rogošić
- Opseg (broj eksponata): 310
- Površina u m<sup>2</sup>: 90 m<sup>2</sup>
- Kraći opis:
  - Arheologija; Trajna izložba *Tilurium- rimske vojne logore* postavljena u rujnu 2009. godine stalni postav muzeja. Izložen je odabir predmeta iz prvih 10 godina istraživanja s popratnim crtežima, rekonstrukcijama, vizualizacijama i drugim muzeografskim pomagalima; u 2022. godini dodana su vizualna pomagala u obliku virtualnih 3D modela muzejskih predmeta izrađenih tehnologijom potpomognute stvarnosti, te je time umanjena statičnost izložbe.

- Etnografija; *Etnografska baština Trilja* kojom se prezentira ruralni način života s kraja 19. i početka 20. stoljeća. Izloženo je 250 predmeta, većinom od drva i tekstila. Izložbeni prostor površinom obuhvaća 45 m<sup>2</sup>.

## 6. STRUČNI RAD

### 6.1. Stručna obrada muzejske građe

- Provodi se stručna obrada muzejske građe (dokumentiranje, sistematizacija u zbirke i inventiranje) proučavanjem stručne i znanstvene literature, a po potrebi i konzultacijama s drugim muzejskim stručnjacima.

6.2. Identifikacija / Determinacija građe

6.3. Revizija građe

6.4. Ekspertize

### 6.5. Posudbe i davanje na uvid

- Djelatnicima Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu posuđene su zakovice iz Arheološke antičke zbirke u svrhu ponovne obrade i revalorizacije.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima (*sa izlaganjem, bez izlaganja*)

### 6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika (*u okviru muzejske djelatnosti*)

- U časopisu *Vijesti muzealaca i konzervatora* 2021., objavljen je stručni prilog djelatnice muzeja naslovlan „Ljetni pedagoško-edukativni program Muzeja triljskog kraja“.

6.8. Stručno usavršavanje (*tečajevi, seminari, studijska putovanja, specijalizacija, stručni ispiti*)

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

### 6.12. Informatički poslovi muzeja (*kreiranje i održavanje web stranica, on-line baza podataka, digitalizacija građe i sl.*)

- Informatički poslovi muzeja odnose se na održavanje i ažuriranje službene web stranice, *Facebook* stranice i *Instagram* profila Muzeja te na održavanje i ažuriranje baza M++ i S++.

### 6.13. Ostalo

- U travnju 2022. godine izvršeno je zaštitno arheološko istraživanje na lokalitetu Grebčine u Košutama. U suradnji Muzeja triljskog kraja i Muzeja Cetinske krajine – Sinj, saniran je devastirani grob u kojem su pronađeni ostaci ljudskog skeleta te uzglavnica i donožnica od muljike. Osteološki materijal je predan na analizu Odjelu za forenzične znanosti Sveučilišta u Splitu.
- U listopadu 2022. godine izvršeno je podvodno rekognosciranje dijela korita rijeka Cetine i Rude s ciljem ubiciranja sojeničkih naselja. Rekognosciranje su izvršili stručnjaci iz Međunarodnog centra za podvodnu arheologiju u Zadru.

## 7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Tema i nositelj projekta

7.2. Publicirani radovi

(Napomena: Navode se samo oni radovi koji su klasificirani kao znanstveni rad.)

7.3. Znanstveno usavršavanje (magisterij, doktorat)

## **8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA**

8.1. Znanstveni skupovi

8.2. Stručni skupovi

### Obvezni podaci

-Naziv skupa

-Tema

-Vrijeme održavanja

-Mjesto održavanja

-Kratki opis

## **9. IZLOŽBENA DJELATNOST**

### Obvezni podaci:

-Naziv izložbe: *Putopis cetinskog akvarela – vodom do slike*

-Mjesto održavanja i prostor: Muzej triljskog kraja

-Vrijeme trajanja: 01. 02. – 28. 02. 2022.

-Autor(i) stručne koncepcije: Petar Radović

-Autor(i) likovnog postava: Petar Radović

-Opseg (broj eksponata): 12

-Web adresa (*ukoliko je izložba predstavljena na Internetu*)

-Vrsta

- umjetnička, arheološka, povijesna, etnografska, prirodoslovna, tehnička, kompleksna

- tuzemna, međunarodna

- studijska, retrospektivna, edukativna, informativna

- skupna, samostalna

- pokretna

- Tema: Motiv rijeke Cetine i zavičajnog krajolika

- Korisnici: Šira javnost

### Obvezni podaci:

-Naziv izložbe: *Kistom i platnom ususret Karmelskim danima*

-Mjesto održavanja i prostor: Muzej triljskog kraja

-Vrijeme trajanja: 14. 07. – 01. 08. 2022.

-Autor(i) stručne koncepcije: Sanja Budić Leto

-Autor(i) likovnog postava: Članovi Likovne udruge *Tilurium*

-Opseg (broj eksponata): 44

-Web adresa (*ukoliko je izložba predstavljena na Internetu*)

-Vrsta

- umjetnička, arheološka, povijesna, etnografska, prirodoslovna, tehnička, kompleksna
- tuzemna, međunarodna
- studijska, retrospektivna, edukativna, informativna
- skupna, samostalna
- pokretna

-Tema: Izložba radova slikara amatera inspiriranih pejzažom i sakralnim motivima.  
-Korisnici: šira javnost

#### Obvezni podaci:

- Naziv izložbe: *Nikad nije kasno*
  - Mjesto održavanja i prostor: Muzej triljskog kraja
  - Vrijeme trajanja: 20. 09. – 20. 10. 2022.
  - Autor(i) stručne koncepcije: Sanja Budić Leto
  - Autor(i) likovnog postava: Marijan Sikirica
  - Opseg (broj eksponata): 52
  - Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu)
  - Vrsta
  - umjetnička, arheološka, povijesna, etnografska, prirodoslovna, tehnička, kompleksna
  - tuzemna, međunarodna
  - studijska, retrospektivna, edukativna, informativna
  - skupna, samostalna
  - pokretna
- Tema (kratak opis): Prva samostalna izložba slikara amatera, prirodoslovca i umirovljenog učitelja M. Sikirice iz Jabuke. Izložene su slike nastale u tehnici ulja na platnu te apstraktne skulpture u drvu.
- Korisnici: Šira javnost

#### Obvezni podaci:

- Naziv izložbe: *Arheološko blago Cetine*
- Mjesto održavanja i prostor: Muzej triljskog kraja
- Vrijeme trajanja: 11. 11. 2022. – 01. 02. 2023.
- Autor(i) stručne koncepcije: Sanja Budić Leto i Daria Domazet
- Autor(i) likovnog postava: Sanja Budić Leto i Daria Domazet
- Opseg (broj eksponata): 60
- Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):  
<https://mdc.hr/hr/mdc/publikacije/newsletter/newsletter-29-11-2022/#cetina>
- Vrsta
- umjetnička, arheološka, povijesna, etnografska, prirodoslovna, tehnička, kompleksna
- tuzemna, međunarodna
- studijska, retrospektivna, edukativna, informativna
- skupna, samostalna
- pokretna

-Tema (kratak opis): Izložba prezentira materijal iz fundusa Muzeja triljskog kraja i Muzeja Cetinske krajine – Sinj koji su proizšli iz korita rijeke Cetine kod Trilja. Osim materijalnih nalaza, prezentirane su i fotorealistične scene te 3D vizualizacije sojeničkog naselja na rijeci Cetini s ciljem prezentacije načina života prapovijesnih Delmata na području Cetinske krajine. Materijal se odnosi na period kasnog brončanog i ranog željeznog doba, a poveznica s antičkim razdobljem uspostavljena je pomoću žrtvenika božanstvu rijeke Hippus (Cetina) posuđenom iz Arheološkog muzeja u Splitu.

-Korisnici (kome je izložba namijenjena). Šira javnost

#### Obvezni podaci:

-Naziv izložbe: *Ranjena sakralna baština*

-Mjesto održavanja i prostor: Gradska kinodvorana Trilj

-Vrijeme trajanja: 16. 11. – 22. 11. 2022.

-Autor(i) stručne koncepcije: Sanja Budić Leto

-Autor(i) likovnog postava: Sanja Budić Leto

-Opseg (broj eksponata): 14

-Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu)

-Vrsta

- umjetnička, arheološka, povijesna, etnografska, prirodoslovna, tehnička, kompleksna

- tuzemna, međunarodna

- studijska, retrospektivna, edukativna, informativna

- skupna, samostalna

- pokretna

-Tema (kratak opis): Izložba fotografija porušenih sakralnih objekata na području Cetinske krajine organizirana je povodom Dana sjećanja na žrtvu Vukovara i Škarbrnje 2022. godine. Prezentirane su fotografije sakralnih objekata porušenih u Domovinskom ratu. Autori fotografija nisu poznati.

-Korisnici (kome je izložba namijenjena): Šira javnost

#### Obvezni podaci:

-Naziv izložbe: *Božićna čarolija*

-Mjesto održavanja i prostor: Muzej triljskog kraja

-Vrijeme trajanja: 12. 12. 2022. – 06. 01. 2023.

-Autor(i) stručne koncepcije: Sanja Budić Leto

- Autor(i) likovnog postava: Članovi Likovne udruge Tilurium
- Opseg (broj eksponata): 43
- Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu)
- Vrsta
  - umjetnička, arheološka, povijesna, etnografska, prirodoslovna, tehnička, kompleksna
  - tuzemna, međunarodna
  - studijska, retrospektivna, edukativna, informativna
  - skupna, samostalna
  - pokretna
- Tema: Izložba radova slikara amatera inspiriranih simbolikom Božića.
- Korisnici: šira javnost

## 10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

(Pod izdavačkom djelatnošću smatraju se samo publikacije čiji je izdavač ili suizdavač muzej)

### 10.1. Tiskovine

- U ožujku 2022. godine izdan je Katalog muzejsko-edukativnih pedagoških programa Muzeja triljskog kraja koji sadrži šest radionica iz trajne ponude Muzeja. Radionice su namijenjene pojedincima i grupama te dostupne tijekom cijele godine.
- U studenom je izdan deplijan izložbe Arheološko blago Cetine obogaćen renderiranim fotorealističnim scenama i QR kodom za pregled 3D idealne rekonstrukcije i videa sojenice.

### 10.2. Audiovizualna građa

### 10.3. Elektroničke publikacije

## 11. EDUKATIVNA DJELATNOST

### 11.1. Vodstva (*vodstva za građanstvo, vodstva za škole, specijalna vodstva*)

- *Upoznaj svoju zemlju*, 15. 01. 2022. - Besplatna turistička tura povodom međunarodnog priznanja Republike Hrvatske. Obilazak je uključivao posjet Muzeju triljskog kraja te lokalitetima Tilurij i Nutjak.
- *Noć tvrđava*, 29. 04. 2022. - Prva međunarodna manifestacija Noć tvrđava održala se 29. i 30. travnja 2022. godine u sklopu projekta FORTITUDE u organizaciji javne ustanove Tvrđava kulture Šibenik, Grada Banja Luke, Grada Karlovca i Opštine Bar. Sudjelovalo je četrdeset sudionika koji su pripremili bogate programe za svoju publiku, a među njima je bio i Muzej triljskog kraja. Muzej triljskog kraja je u petak 29. travnja posjetiteljima ponudio besplatno stručno vodstvo na Arheološkom lokalitetu i utvrdi Nutjak koje je održala ravnateljica Muzeja Sanja Budić Leto. Programu su se, pod mentorstvom učiteljice pridružili i učenici 3. razreda Osnovne škole Trilj koji su uprizorili povjesne osobe.

## 11.2. Predavanja

- *Međunarodni dan muzeja*, 18. 05. 2022. - Predavanje dr. sc. Zrinke Šimić-Kanaet održano povodom Međunarodnog dana muzeja sadržavalo je analizu materijalnih ostataka koji su se koristili za proizvodnju, čuvanje, transport i konzumaciju jedne od najpoznatijih biljaka na svijetu, vinove loze (lat. *Vitis vinifera*), od čijih se plodova, isto kao i danas, proizvodilo vino. Prikazan je i dio arheološkog materijala iz rimskog vojnog logora Tilurija; keramičke amfore, čaše, vrčevi i drugi predmeti vezani uz proizvodnju i konzumaciju vina.

## 11.3. Radionice i igraonice

- *Fosili našeg kraja* - Edukativna radionica za 5. razred osnovne škole sadržavala je prezentaciju, ispunjavanje radnih listića te izučavanje fosila pod digitalnim mikroskopom. Sudjelovala su tri razredna odjeljenja Osnovne škole Trilj.
- *Edukativna muzejska akcija* - U sklopu 27. EMA-e pozvali smo na ples kroz povijest. Muzej triljskog kraja i Odsjek za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu s vanjskom suradnicom dr. sc. Zrinkom Šimić-Kanaet, pripremili su zanimljive i poučne sadržaje o antičkim vremenima i običajima onodobnih ljudi. Praktični dio radionice sadržavao je izradu plesačica od papira (bojenje, rezanje) i izradu zajedničkog plakata. Sudjelovalo je šest područnih škola Osnovne škole Trilj i tri zareda iz matične škole.
- *Ljetni praznici u muzeju* - Serija edukativnih radionica održana je u srpnju 2022. godine s ciljem prezentacije etnološke građe iz fundusa Muzeja triljskog kraja. Cilj edukativnih radionica bio je spojiti tradiciju s novim tehnologijama, stoga su sudionici radionica izrađivali digitalnu igru *memory* s predmetima iz Etnografske zbirke, *online* igru oblačenja lutke u narodnu nošnju triljskog kraja te su bojili digitalnu bojanku s tradicijskim predmetima.
- *Rimjanin mora biti zdrav!* - Radionicu o zdravlju i higijeni u antičkom Rimu održala je dr. sc. Ivana Ožanić-Roguljić s Instituta za arheologiju u Zagrebu. Praktični dio radionice sastojao se od izrade amuleta (lat. *bulla*) s aromatičnim i ljekovitim biljem.

## 11.4. Ostalo

- *Noć muzeja*, 28. 01. 2022. - 17. Noć muzeja s temom „Muzeji između stvarnog i digitalnog“ ugostila je djelatnike Odsjeka za arheologiju FF Sveučilišta u Zagrebu. Organiziran je prijenos uživo predstavljanja publikacija *Tilurium V. i Rimski spoliji iz Tilurija. Vodič po triljskom kraju* na Youtube kanalu muzeja.

# 12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

## 12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

- Članak o izložbi *Arheološko blago Cetine* objavljen je u dnevnoj tiskovini Slobodna Dalmacija pod autorstvom Tonija Paštara.

## 12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- Izložba *Arheološko blago Cetine* imala je izvrsnu medijsku zastupljenost; uz članak u novinama Slobodna Dalmacija i TV prilog u emisijama Hrvatska danas i Vijesti iz kulture na HRT-u.

## 12.3. Predavanja

12.4. Promocije i prezentacije

12.5. Koncerti i priredbe

12.6. Djelatnost klubova i udruga

12.7. Ostalo

### **13. MARKETINŠKA DJELATNOST**

- Muzejska događanja se promoviraju na službenoj web stranici muzeja, Facebook i Instagram stranicama Muzeja, na web portalima te u televizijskim i radijskim programima.
- U sklopu projekta Splitsko-dalmatinske županije *Dalmacija Storytelling destinacija* snimljen je promotivni video Muzeja triljskog kraja namijenjen prikazivanju na domaćim i inozemnim turističkim sajmovima.

#### 14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE i DRUGI PROGRAMI (navesti koji)	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	34	262			296			42	31	73	369
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET ( djeca, mladi, umirovljenici,...)	9	6			15					0	15
GRUPE - odrasli (broj osoba)				32	32					0	32
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)					0					0	0
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)	253				253	134			136	270	523
GRUPE - srednja škola(broj osoba)	2				2					0	2
GRUPE - studenti (broj osoba)	17				17					0	17
OSOBE S INVALIDITETOM (broj osoba)					0					0	0
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)					0					0	0
STRANI TURISTI (pojedinačno i grupno)	51				51					0	51
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)	102	268		32	402	70		42	167	279	681
<b>UKUPNO:</b>	<b>468</b>	<b>536</b>	<b>0</b>	<b>32</b>	<b>666</b>	<b>134</b>	<b>0</b>	<b>42</b>	<b>334</b>	<b>343</b>	<b>1.009</b>

## **15. FINANCIJE**

15.1. Izvori financiranja (*u %*)

- RH 10,41 %
- lokalna samouprava 88,53 %
- vlastiti prihod 1,06 %
- sponzorstvo
- donacije
- EU fondovi

15.2. Investicije (*u kn*) 7.900,00 kn

## **16. OSTALE AKTIVNOSTI**

16.1. Održavanje i prezentacija donacija

16.2. Ostalo